

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 12/29.01.20

CAP

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1496 din „03” 03. 2020
La nr.12 din 29 ianuarie 2020

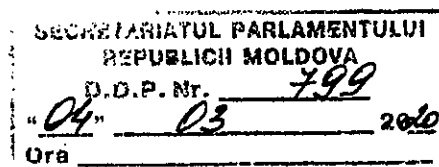
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea articolului 7 din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local (inițiativa legislativă nr.12 din 29 ianuarie 2020).

Anexă: raportul de expertiză anticorupție, pe 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

RECEIVED
JAN 10 1964
U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE
WASHINGTON, D.C.

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6362 din 02.03.2020

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 7 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 29 ianuarie 2020, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 29 ianuarie 2020. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din nota informativă poate fi dedus că proiectul are drept scop realizarea obiectivului 5.1. „Promovarea și susținerea participării romilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local și central” compartimentul V din Planul de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.734/2016.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune exceptarea funcției de mediator comunitar de la cazurile care atrag incompatibilitatea mandatului alesului local. Prin urmare, conchidem că scopul dedus din nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Aparent, prevederile proiectului promovează interesele populației de etnie romă din Republica Moldova, în ceea ce privește participarea comunităților de romi în viața publică, la luarea deciziilor și soluționarea problemelor care îi afectează, la diferite nivele. Însă, luând în considerare prevederile Legii nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, se constată că, de fapt, incompatibilitatea mandatului alesului local cu calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei, nu este universală. Adică, mediatorul comunitar, în calitate de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale, poate obține mandatul alesului local, însă în autoritățile administrației publice locale de alt nivel și în altă unitate administrativ-teritorială.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În contextul art.30 al Legii nr.100/2017, menționăm că nota informativă nu conține compartimentele necesare și, prin urmare, nu corespunde cerințelor stabilite în anexa nr.1 la Legea prenotată.

Concomitent, atragem atenția autorilor asupra neconcordanței dintre denumirea proiectului și prevederile acestuia.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*".

Deși în nota informativă autorii nu menționează expres, implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *"textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Prevederile proiectului nu sunt în concordanță cu reglementările Legii nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local. Mai detaliat la acest aspect, ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
La art.I pct.2 din proiect <i>„Articolul 7: la alineatul (1) litera c) se completează la final cu textul „Prevederile nu se aplică asupra funcției de mediator comunitar în localitățile compact sau mixt populate de romi”.”</i>	
Obiecții: Potrivit punctului 1 din Legea nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local: <i>„Prevederile literei c) se aplică funcționarilor publici și angajaților din subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială”</i> . Legiuitorul a stabilit clar situațiile de incompatibilitate a mandatului alesului local cu calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei. Astfel, funcția de mediator comunitar este compatibilă cu mandatul alesului local, însă cu respectarea interpretării din Legea nr.263/2012. Prin urmare, considerăm că adoptarea prevederii examinate va duce la apariția situațiilor pasibile de interpretare, ceea ce va crea mai mult confuzie, decât claritate.	
Recomandări: <i>excluderea din proiect a normei de la art.I pct.2.</i>	
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none">• Concurența normelor de drept	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none">• Încurajarea sau facilitarea actelor de:<ul style="list-style-type: none">- conflict de interese și/sau favoritism- influențare necorespunzătoare- încălcare a incompatibilităților în funcția publică

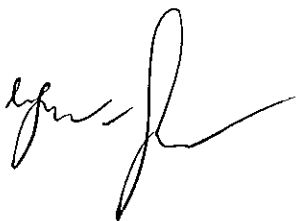
IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea articolului 7 din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local este promovat de către un grup de deputați în Parlament, în scopul promovării și susținerii participării romilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local și central.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Totodată, în cadrul examinării, s-a constatat neconcordanța dintre denumirea proiectului și prevederile acestuia.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție a fost identificat un factor coruptibil, și anume - concurența normelor de drept. În scopul preîntâmpinării apariției cărorva neclarități la aplicarea în practică a normelor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

02.03.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghita , Inspector principal

